

Salamanderdammar i Gränby

Arkeologisk utredning

Gränby 1:1
Munktorp socken
Västmanland

Anna Egebäck

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Topografi och fornlämningsmiljö.....	1
Målsättning och metod.....	1
Undersökningresultat och tolkning.....	1
Referenser.....	2
Kart- och arkivmaterial.....	2
Tekniska och administrativa uppgifter.....	2
Figurer.....	3
BILAGOR.....	6
Bilaga 1. Schakttabell.....	6

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2008.

Omslagsfoto: Nyfikna Highland Cattle liggandes på gravfält RAÄ 65.
Foto A. Egeback,KM.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISSN: 1653-7408
ISBN: 978-91-86019-0-6

Västerås 2008

Inledning

Den fridlysta vattensalamandern finns i stora mängder i den befintliga branddammen på Gränby gård. För att de skulle få ytterliggare vattendrag att sprida sig till skulle det anläggas tre vattendammarna på fastigheten. Vattendammarna beräknades bli 9-12 x 9-12 m stora (figur 2)).

Inför anläggandet av dammar genomfördes en arkeologisk utredning tre områden på fastigheten Gränby 1:1 där de skulle anläggas. Arbetet utfördes under en dag i december 2007 av Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen (KM) och bekostades av länsstyrelsen.

Topografi och fornlämningsmiljö

Undersökningsområdet ligger i södra delen av Munktorps socken, i ett öppet odlingslandskap med moränbackar och impediment. Platsen ligger 15-20 möh. (fig.1)

Området är fornlämningsrikt med ett flertal järnåldersgravfält och stensättningar. I undersökningsområdets absoluta närhet finns flera gravfält och sentida husgrunder (fig 2).

Gränby gård har gamla anor och nämns för först gången år 1338 (Ortnamnsarkivet).

Målsättning och metod

Syftet med utredningen var att se om det finns ej synliga fornlämningar inom området.

Arbetet utfördes genom sökschakning med grävmaskin. Schakten grävdes 3-7 m långa och 1,5 m breda. De grävdes skiktvis ned till orörd nivå. Det togs översiktsfoton, schakten beskrevs och ritades in manuellt på en plan i skala 1:300. Eftersom alla områden var störda av diken eller täckta av vatten så grävdes bara 2-3 schakt per områden (fig. 2).

Undersökningsresultat och tolkning

Inom område 1 och 3 påträffades ingenting av antikvariskt intresse. Inom område 2 påträffades ett 10 cm tjockt kulturlager som var omrörd Det innehöll rödgods, bränt ben, slagg och kolstänk. Fynden tillvaratogs ej. Inga anläggningar påträffades.

Eftersom det kulturpåverkade lagret innehöll rester av sentida aktiviteter, som rödgods, bedöms det utgöra resultat av aktiviteter knutna till Gränby gård.

KM anser att det inte behövs ytterliggare antikvariska insatser på området men det är Länsstyrelsen som beslutar i den frågan.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

FMIS: (www.fmis.raa.se/fmis/)
Ortnamnsarkivet (www.sofie.se), Uppsala

Tekniska och administrativa uppgifter

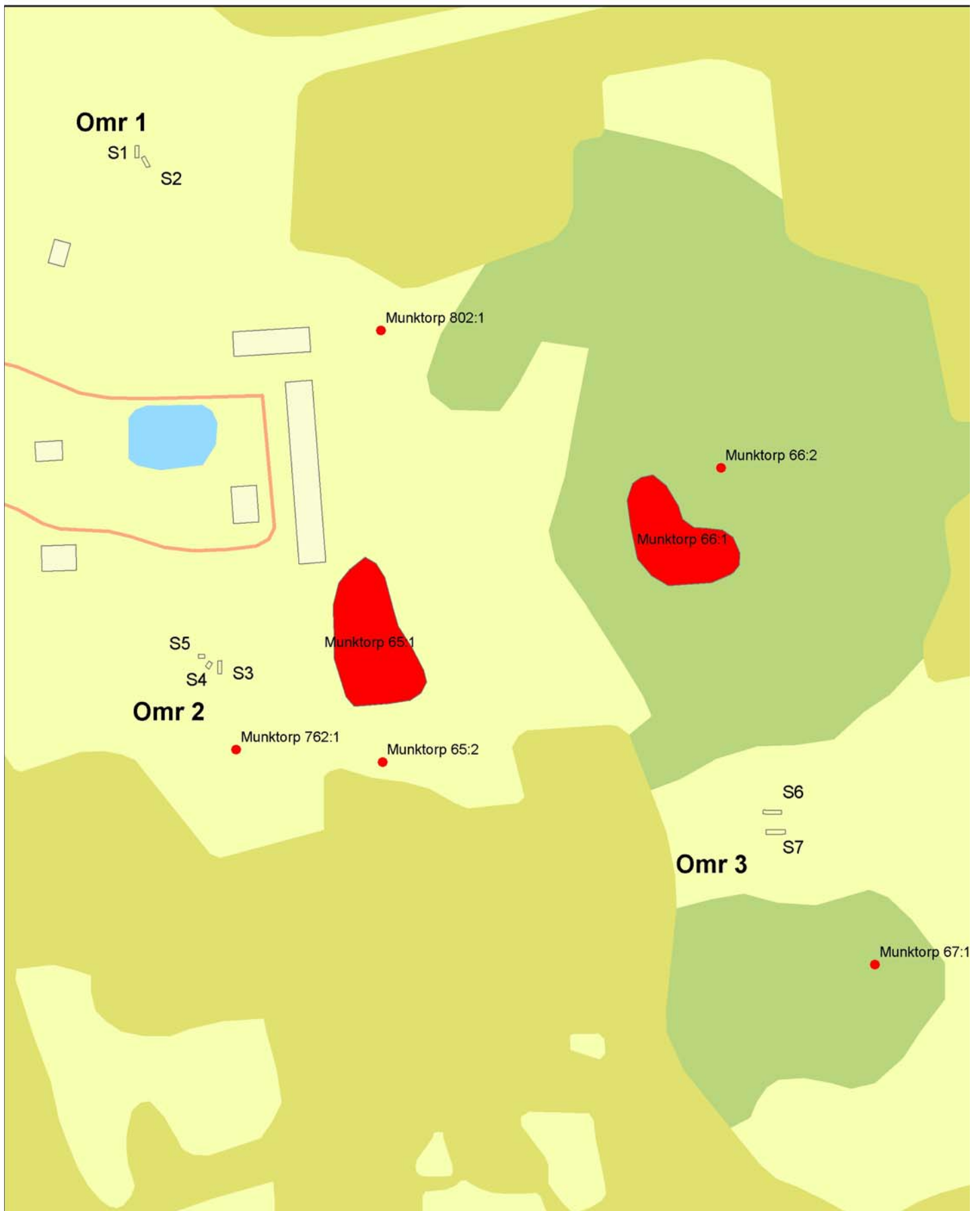
KM dnr:	07123
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	431-12596-07, dat 2007-12-06
Undersökningsperiod:	13 december 2007
Arkeologtimmar:	8 timmar
Maskintimmar:	8 timmar
Exploateringsyta:	47 m ²
Personal:	Anna Egebäck
Belägenhet:	Gränby 1:1
Ekonomisk karta:	11G 0d
Koordinatsystem:	RT 90
Koordinater:	X6600307, Y1517641
Höjdsystem:	RH 1970
Inmättningsmetod:	Manuell
Dokumentationshandlingar:	Foton, schaktplan
Fynd:	--

Figurer

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Gävle. Ärende nr MS2006/01407.

Figur 1. Undersökningsplatsens läge, markerat med en ring. Utdrag ur gröna kartan. Skala 1:50 000.

Figur 2. Fornlämningar i närområdet samt områden 1-3 och schakten 1-7. . Skala 1:2 000.

Munktorp 65:1	Gravfält med 8 stensättningar, 1 hög, 1 oval stensättning.
Munktorp 65:2	Stensättning
Munktorp 66:1	Gravfält med 12 stensättningar, 1 röse, 1 hög, 1 kvadratisk stensättning.
Munktorp 66:2	Rest sten
Munktorp 67:1	Stensättningsliknande bildning
Munktorp 762:1	Husgrund
Munktorp 802:1	Husgrund

Tabell1. Närliggande fornlämningar vid utredningsområdena i Gränby, se fig 2.

Figur 3. Schaktning vid område 1, Luciamorgon 2007.Fr SO. Foto A. Egebäck, KM.

BILAGOR

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt	Markslag och topografiskt läge	Längd, (m)	Djup, (m)	Beskrivning	Fynd
1	Hagmark, plan	4,5	0,15	0,15 matjord grå silt	
2	Hagmark, plan	4,5	0,15	0,15 matjord grå silt	
3	Hagmark, plan	4	0,15-0,20	0,15 matjord grå silt	
4	Hagmark, plan	2	0,30	0,20 matjord 0,10 k-påv grå-svart silt Grå silt	Rödgoods, ben,
5	Hagmark, plan	2	0,30	0,20 matjord 0,10 k-påv silt m kolstänk Grå lera	Rödgoods, slagg
6	Hagmark, plan	7	0,10-0,15	0,10-0,15 matjord Grå silt	
7	Hagmark, plan	7	0,10-0,15	0,10-0,15 matjord Grå silt	